

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **P. R.**, nar.
bytem
zastoupen JUDr. Emilem Flegelem
advokátem se sídlem K Chaloupkám 33170/2, 106 00 Praha 10

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2019, č. j. JMK 88137/2019, sp. zn. S-JMK 70954/2019/OD/VW

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2019, č. j. JMK 88137/2019, sp. zn. S-JMK 70954/2019/OD/VW, a rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice ze dne 15. 3. 2019, č. j. OD-ČJ/21212-19/HIG, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.858 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Emila Flegela, advokáta se sídlem K Chaloupkám 33170/2, 106 00 Praha 10, na bankovní účet č. 2401229921/2010.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. V polovině června 2016 řidič vozidla, které provozuje žalobce, jel rychlostí 103 km/h na dálnici D1. V daném úseku přenosná dopravní značka měla omezovat rychlost na 80 km/h. Městský úřad Hustopeče nezjistil, kdo v tu dobu vozidlo žalobce řídil. Pokutu proto uložil samotnému žalobci coby provozovateli vozidla. Žalovaný jeho rozhodnutí potvrdil. Žalobce namítá, že správní orgány dostatečně neprokázaly omezení rychlosti na daném úseku.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Policie oznámila městskému úřadu, že dne 28. 6. 2016 v odpoledních hodinách vozidlo provozované žalobcem (SPZ:; „vozidlo žalobce“) nedodrželo nejvyšší povolenou rychlost v úseku dálnice D1 mezi 178,4 km a 181,9 km ve směru z Prahy do Brna. Svislá přenosná dopravní značka tam podle policie omezovala nejvyšší povolenou rychlost na 80 km/h. Automatizovaný technický prostředek žalobci naměřil rychlost 107 km/h [po odečtu stanovené odchylky měřidla ve výši ± 3 km/h činila skutečná rychlost jízdy 103 km/h (sic!)].
3. Na výzvu Městského úřadu Hustopeče („městský úřad“) ze dne 5. 12. 2016 k zaplacení pokuty ve výši 1.000 Kč nebo sdělení totožnosti řidiče vozidla žalobce nereagoval. Městský úřad proto věc podezření z přestupku vůči nezjištěnému řidiči odložil. Dne 11. 4. 2017 příkazem o uložení pokuty ve výši 1.500 Kč zahájil řízení vůči žalobci. Podle městského úřadu nezajistil, aby při užití jeho vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích podle § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Žalobce příkaz obdržel dne 24. 4. 2017. Včas proti němu podal odpor.
4. Městský úřad proto pokračoval v řízení a nařídil ústní jednání. Žalobce se z něj omluvil. Na jednání městský úřad provedl jako důkaz o spáchání přestupku oznámení přestupku, úřední záznam o přijetí oznámení, záznam přestupku z měřicího zařízení, ověřovací list, certifikát o schválení typu měřidla, výpis ze zabezpečovací evidence vozidel, výzvu provozovateli vozidla a usnesení o odložení přestupku.
5. Následným rozhodnutím ze dne 5. 11. 2018, č. j. OD-ČJ/156489-18/HIG („první rozhodnutí městského úřadu“) městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích ve znění účinném do 30. 6. 2017. Na základě odvolání žalobce poté žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 2. 2019, č. j. JMK 22938/2019, zrušil první rozhodnutí městského úřadu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Důvodem byla neurčitost výroku rozhodnutí.
6. Dne 15. 3. 2019 městský úřad vydal nové rozhodnutí č. j. OD-ČJ/21212-19/HIG („druhé rozhodnutí městského úřadu“), kterým znovu rozhodl o vině žalobce. V následně podaném odvolání žalobce mimo jiné namítal, že městský úřad neprokázal, že se v daném úseku nacházela svislá dopravní značka „B 20a“, která by nejvyšší povolenou rychlost omezovala na 80 km/h. Spisový materiál k tomu neobsahuje žádný důkaz. Žalobce měl za to, že se taková značka v daném místě nenacházela.

7. Žalovaný zamítl odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 18. 6. 2019, č. j. JMK 88137/2019 („rozhodnutí žalovaného“) a potvrdil druhé rozhodnutí městského úřadu. K námitce o neprokázání existence dopravní značky žalovaný uvedl, že omezení rychlosti v daném úseku dálnice D1 na 80 km/h bylo prokázáno na základě úředního záznamu o přijatém oznámení přestupku a záznamu ze silničního rychloměru). Podle žalovaného je chybný názor, že správní orgán musí prokazovat žalobcem tvrzené skutečnosti. Svá tvrzení musí prokázat sám žalobce.

III. Obsah žaloby

8. Žalobce nejprve namítá, že výrok druhého rozhodnutí městského úřadu neuvádí zákonné ustanovení, k jehož porušení mělo dojít nerespektováním dopravní značky B20a. Výrok rozhodnutí podle žalobce postrádá náležitosti podle § 68 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“).
9. Druhá žalobní námitka spočívá v tom, že městský úřad neprokázal přítomnost dopravní značky B20a, která by na předmětném místě dálnice D1 omezovala rychlost na 80 km/h. Záznam o přijatém oznámení přestupku ani záznam z rychloměru neprokazují existenci dopravní značky. Žalovaný se nepřipustně snaží přesouvat důkazní břemeno na žalobce. Popírá tak negativní důkazní teorii, podle které nelze prokazovat neexistující skutečnosti.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém stručném vyjádření konstatoval, že výrok druhého rozhodnutí městského úřadu obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti. Ohledně dokazování uvedl, že správní orgány nevycházely pouze z úředního záznamu. Hodnotily důkazy ve vzájemné souvislosti. Místo spáchání dopravního přestupku nade vší pochybnost prokázal stejně jako rychlostní limit v místě měření.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 s. ř. s., protože s tím oba účastníci řízení souhlasili.
12. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
13. Žaloba je *důvodná*.

a. (Ne)určitost výroku druhého rozhodnutí městského úřadu

14. V souladu s § 68 odst. 2 správního řádu má správní orgán povinnost ve výroku rozhodnutí uvést řešení otázky, která je předmětem řízení, dále právní ustanovení, podle nichž rozhodoval, a označení hlavních účastníků řízení. Ve vztahu k přestupkům upřesňuje materiální náležitosti výroku rozhodnutí § 77 zákona č.

200/1999 Sb., o přestupcích (který byl účinný v rozhodné době; „zákon o přestupcích“), podle kterého musí výrok rozhodnutí o přestupku, jímž se obviněný z přestupku uznává vinným, obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání.

15. Žalobce namítá, že výrok rozhodnutí neuvádí ustanovení zákona, které měl žalobce porušit nerespektováním dopravní značky B20a. Tuto námitku však krajský soud nepovažuje za důvodnou. Výrok druhého rozhodnutí městského úřadu uvádí, že nedodržením maximální rychlosti, kterou daná dopravní značka omezovala na 80 km/h, došlo ze strany řidiče vozidla žalobce „k porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, které vykazuje znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, kdy při řízení vozidla dojde k překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec o méně než 30 km (ust. § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu) a které nemělo za následek dopravní nehodu (ust. § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu). V daném případě tak došlo ke spáchání přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikace stanovená tímto zákonem.“
16. Z uvedeného je zřejmé, že výrok rozhodnutí o vině žalobce za přestupek obsahuje konkrétní právní ustanovení, podle kterých městský úřad rozhodoval. Tato ustanovení zároveň odpovídají jednání, které městský úřad kladl žalobci za vinu, tedy překročení maximální povolené rychlosti stanovené dopravní značkou řidičem jeho vozidla.

b. Prokázání viny žalobce za spáchání přestupku

17. Podstata druhé žalobní námitky spočívá v tom, že správní orgány neprokázaly přítomnost dopravní značky, která by v úseku, kde stacionární radar měřil rychlost vozidla žalobce, omezovala maximální možnou rychlost jízdy na 80 km/h. S touto námitkou krajský soud souhlasí.
18. Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu je fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více. Nejvyšší povolenou rychlost jízdy na dálnici stanovuje § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu na 130 km/h. Tuto obecnou nejvyšší povolenou rychlost lze snížit místní nebo přechodnou úpravou. Přechodná úprava provozu se zavádí (mimo jiné) přenosnými svislými dopravními značkami (§ 61 odst. 3 zákona o silničním provozu), nadřazenými všem dopravním značkám (§ 76 odst. 4 zákona o silničním provozu). Podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 294/2015 Sb., která upravuje zákazové značky, dopravní značka B 20a upravuje nejvyšší dovolenou rychlost.
19. Přenosná svislá dopravní značka B 20a tedy slouží k dočasné úpravě nejvyšší povolené rychlosti, odlišné od obecné nejvyšší povolené rychlosti stanovené zákonem.

20. Žalovaný uvádí, že existenci omezení rychlosti v daném úseku dálnice dostatečně prokázal úřední záznam o přijatém oznámení o přestupku a záznam ze silničního rychloměru. To však podle krajského soudu nestačí (viz také bod 22 níže). Fotografie ze silničního rychloměru zobrazující vozidlo žalobce sice obsahuje údaj o rychlosti, kterou toto vozidlo jelo, a maximální dovolené rychlosti v daném úseku. *Tuto fotografii ovšem lze považovat právě jen za důkaz o rychlosti, jakou vozidlo žalobce v tomto úseku dálnice jelo.* Nikoliv o tom, že na daném místě přenosná svislá dopravní značka rychlost opravdu omezovala. Za běžných okolností mohl žalobce na dálnici jet až rychlostí 130 km/h.
21. Pokud by žalobce porušil obecnou nejvyšší povolenou rychlost, logicky by nebylo potřeba rychlost na daném úseku nijak dokazovat, protože ta vyplývá přímo ze zákona. Přenosná dopravní značka však nastolila na přechodnou dobu „nestandardní“ situaci a obecnou nejvyšší povolenou rychlost na dálnici snížila. Za této situace pak správní orgán nemůže maximální rychlost v určitém místě považovat za skutečnost, která nevyžaduje dokazování. Naopak, musí mít ve spisu doklad o tom, že přenosná dopravní značka skutečně na vozovce byla a na měřeném úseku omezovala nejvyšší povolenou rychlost na 80 km/h.
22. Údaj ze silničního rychloměru ke splnění právě uvedeného požadavku nepostačuje, protože jako maximální povolenou rychlost zobrazuje pouze *předem manuálně zadanou hodnotu*. Nejde tedy o dostatečný důkaz, že přenosná dopravní značka skutečně na vozovce byla a na měřeném úseku nejvyšší povolenou rychlost omezovala. Je sice pravděpodobné, že tato zadaná hodnota bude odpovídat skutečnosti (z fotografií ve spise navíc lze vidět, že šlo o úsek dálnice zúžený kvůli stavebním pracím, kde podobná rychlostní omezení bývají). Z judikatury však plyne, že „přestupkové právo je založeno, stejně jako trestní právo, na základních zásadách, jimiž je zejména presumpce neviny, zásada *in dubio pro reo*, zásada postihu za zaviněné jednání a požadavek patřičného důkazního standardu, tedy že postih je možný pouze v případě, že bylo prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku [...]. *Proto se nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější verzí skutkového děje.* Existuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový děj se odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011-68).
23. Dostatečným důkazem není ani úřední záznam o přijatém oznámení o přestupku. Jak vyplývá z judikatury, úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci. Nelze jej však považovat za důkazní prostředek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115).
24. Žalobci pak lze dát za pravdu, že tvrzení o neexistenci přenosné dopravní značky nemusí prokazovat on. Obviněný z přestupku nemá z dobrých důvodů povinnost se jakkoliv hájit, zejména nemusí uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, *ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu*

důkazy. Důkazní břemeno ve správním trestání nesou správní orgány (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Bylo tedy úkolem správních orgánů, aby prokázaly existenci přenosné dopravní značky omezující rychlost na daném úseku dálnice. To mohly udělat například doložením fotografie dopravní značky, z níž by bylo patrné omezení rychlosti v předmětném místě. Další možností by bylo případné vyjádření Ministerstva dopravy, které v souladu s § 77 odst. 1 zákona o silničním provozu stanovuje přechodnou úpravu provozu na dálnici. Žádný obdobný důkaz ale správní spis neobsahuje.

25. Žalobní námitka, podle které správní orgány neprokázaly právní základ omezení rychlosti v relevantních místech, které měl žalobce porušit, je proto důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Skutkový stav, který žalovaný i městský úřad vzali za základ svých rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve spisu. Je zde proto důvod pro zrušení rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Protože se tato vada týká i řízení před městským úřadem, krajský soud přistoupil nejenom ke zrušení rozhodnutí žalovaného, ale také ke zrušení rozhodnutí městského úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.) a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
27. Krajský soud pro úplnost dodává, že si uvědomuje, že mu žalobce v lednu 2020 zaslal návrh na přerušení řízení v souvislosti s probíhajícím řízením u Ústavního soudu o návrhu na zrušení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. O návrhu žalobce krajský soud nerozhodoval. Přestože Ústavní soud nakonec svými dvěma nálezy ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, předmětné ustanovení zrušil, pro případ žalobce to význam nemá. Na zánik jeho odpovědnosti za spáchání přestupku sice dopadá nová, příznivější právní úprava promlčecí doby, která podle § 30 písm. a) ve spojení s § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky činí jeden rok ode dne následujícího po dni spáchání přestupku. K promlčení však v případě žalobce nedošlo. Přestupku se měl dopustit dne 28. 6. 2016. Řízení o něm městský úřad zahájil dnem 24. 4. 2017, kdy mu doručil příkaz. K oznámení o zahájení řízení, které způsobuje přerušení promlčecí doby, tedy došlo před uplynutím promlčecí lhůty. Rovněž k vydání rozhodnutí městského úřadu i žalovaného došlo (ačkoliv těsně) v rámci objektivní tříleté promlčecí doby.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11.858 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč za podání žaloby, z částky 6.200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobce JUDr. Emila Flegela, spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální

41A60/2019

náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 2.058 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 3. března 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: